

ใบความรู้ที่ ๒ เรื่อง หลักการอ่านงานเขียนเชิงอธิบายประเภทต่าง ๆ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง อ่านคิดเขียน เรียนรู้ภาษา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง การอ่านงานเขียนเชิงอธิบาย
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

หลักการอ่านงานเขียนเชิงอธิบาย คำสั่ง ข้อเสนอแนะ และข้อปฏิบัติ มีดังนี้

๑. อ่านอย่างละเอียด อ่านทุกส่วนของเอกสาร ข้อปฏิบัติ หรือคู่มือ
๒. ตั้งใจอ่าน อย่างมีสมาธิเพื่อเก็บรายละเอียดของข้อปฏิบัติ และขั้นตอนการใช้งาน
๓. ควรจดบันทึกขั้นตอนการใช้งาน ทำเป็นบทสรุปการปฏิบัติ หรือย่อแนวกาปฏิบัติงาน

หลักการเขียนอธิบายเชิงอธิบาย คำสั่ง ข้อเสนอแนะ และข้อปฏิบัติ

เป็นการเขียนเพื่อให้ผู้อ่านได้รับความรู้และความเข้าใจเรื่องราวต่าง ๆ อย่างละเอียดและถูกต้อง ด้วยกลวิธีที่หลากหลายและเหมาะสมกับเนื้อหา มีแนวการเขียน ดังนี้

๑. การเขียนอธิบายขั้นตอนการปฏิบัติ หรือวิธีการ จะต้องเขียนตามลำดับขั้นตอนตั้งแต่เริ่มต้นจนจบ แล้วได้ผลงานหรือทำได้ตามขั้นตอนนั้น ๆ
๒. การเขียนแนะนำสถานที่ เป็นการประชาสัมพันธ์สถานที่ เผยแพร่ข้อมูล ชักชวนให้รู้จัก และคล้อยตาม โดยเขียนเนื้อเรื่องสั้น ๆ แต่ข้อความชัดเจน ภาษากระชับ ย้ำข้อความสำคัญ
๓. การเขียนข้อปฏิบัติ เป็นการชักจูงให้ปฏิบัติตาม ควรเขียนเป็นข้อ ๆ ชัดเจนปฏิบัติได้

ตัวอย่างงานเขียนเชิงอธิบาย คำสั่ง ข้อเสนอแนะ และข้อปฏิบัติ

ตัวอย่างที่ ๑ วิธีการทำไข่ตุ๋น

ไข่ตุ๋นอุ่นเส้น ต้นทุนต่ำทำกินแก้จน สูตรในการทำ “ไข่ตุ๋น” ที่เจ๊กุ่นชายในราคาโถละ ๓๐ บาท จะใช้ไข่ไก่ ๒ ฟอง หมูสับ ๕๐ กรัม วนเส้น เติดทอดหั่น กระเทียมเจียว ผักชี พริกชี้ฟ้า สุก (แดง) เขามีเทคนิคในการทำหรือปรุง โดยเอาไข่ไก่ตีเข้ากับน้ำซุบ (น้ำต้มกระดูกหมูหรือกระดูก ไก่ก็ได้) โดยใช้สูตรน้ำซุบครึ่งแก้วต่อไข่ไก่ ๒ ฟอง (มากไปไข่ตุ๋นเหลว น้อยไปไข่ตุ๋นแข็งกระด้าง) ตีจนเข้ากัน จากนั้นก็ใส่ซอส ซีอิ๊วขาว พริกไทย (ไม่ใส่น้ำปลาจะทำให้เกิดกลิ่นคาว) เมื่อเครื่องปรุง ไข่ตุ๋นเสร็จแล้วเอาวนเส้นใส่เข้าไปคนให้เข้ากัน แล้วเอาเห็ดหอม พริกชี้ฟ้า ใส่เข้าไปคล้าย ๆ กับ โรยหน้าแล้วนำไปนึ่งในซึ้งนานประมาณ ๒๐ นาที ไข่ตุ๋นก็จะสุกพอดีรับประทานพอยกออกมาจาก ซึ้งแล้วโรยด้วยผักชี ตักกินร้อน ๆ อร่อย...เป็นอาหารเสริมสุขภาพ ตามคำขวัญที่ว่า ... บริโภคไข่ไก่ พลานามัยสมบูรณ์ (ข้อสำคัญอย่าใส่ผงชูรส)

ที่มา : ปัญญา เจริญวงศ์. “ทำได้ไม่จน.” ไทยรัฐ, ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๖ , หน้า ๗

ตัวอย่างที่ ๒ ข้อควรปฏิบัติในการใช้ห้องสมุด

๑. แต่งกายสุภาพ
๒. ให้นำกระเป๋าใส่หนังสือ แฟ้มเอกสาร ถุงใส่ของ วางไว้ในที่ที่จัดไว้โดยเฉพาะ
๓. ห้องสมุดไม่รับฝากสิ่งของมีค่า และไม่รับผิดชอบต่อสิ่งของมีค่าที่สูญหายกรณีวางทิ้งไว้
๔. ห้ามนำอาหาร ขนม และเครื่องดื่มเข้าห้องสมุด
๕. ห้ามสูบบุหรี่ในบริเวณห้องสมุด
๖. ใช้ห้องสมุดด้วยความสำรวม ไม่ส่งเสียงดังหรือกระทำการใด ๆ อันเป็นที่รำคาญแก่ผู้อื่น
๗. การอ่านหนังสือภายในห้องสมุด ผู้อ่านจะต้องอ่าน ณ ที่ซึ่งจัดไว้โดยเฉพาะ
๘. ผู้ใช้สามารถหยิบหนังสือเล่มที่ต้องการจากชั้นได้เอง เมื่ออ่านเสร็จให้วางไว้ที่ชั้นพักหนังสือที่ใกล้ชั้นวางหนังสือมากที่สุด
๙. หนังสือพิมพ์ นิตยสาร และวารสารเมื่ออ่านเสร็จแล้วให้เก็บคืนตามป้ายชื่อของสิ่งพิมพ์ที่ติดอยู่บนชั้นวาง
๑๐. ห้ามขีด เขียน ตัด ฉีก ทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุด
๑๑. ห้ามนำทรัพยากรสารสนเทศใด ๆ ของห้องสมุดออกจากห้องสมุดโดยไม่ได้รับอนุญาต

ตัวอย่างที่ ๓ มารยาทในการชมการแสดง

๑. ไม่ควรส่งเสียงรบกวนผู้อื่นขณะกำลังชมการแสดง ทำให้ผู้อื่นเกิดความรำคาญ และอาจทำให้ผู้แสดงไม่มีสมาธิในการแสดง
๒. แต่งกายสุภาพเรียบร้อย เหมาะสมกับสถานที่ ไม่ควรสวมหมวกขณะชมการแสดง
๓. ไปถึงสถานที่ก่อนเวลาแสดง เพื่อจะได้ศึกษารายละเอียดของงานก่อนชมการแสดง เช่น การอ่านเอกสารประกอบการแสดง เพื่อให้เข้าใจการแสดงได้ง่ายขึ้น เป็นต้น
๔. ปฏิบัติตนตามระเบียบของสถานที่ เช่น นั่งประจำที่ก่อนการแสดงจะเริ่ม และให้เกียรติผู้แสดงโดยการปรบมือก่อนการแสดงและหลังจบการแสดง เป็นต้น
๕. ให้ความสนใจ และมีอารมณ์ร่วมกับผู้แสดง เช่น สนุกสนาน หัวเราะ ปรบมือเพราะจะทำให้ผู้แสดงแสดงได้อย่างเต็มที่ และมีกำลังใจในการแสดง
๖. ไม่ลุกเดินไปมาบ่อย ๆ เพราะจะทำให้เกิดความวุ่นวาย และเป็นการทำลายสมาธิในการชมการแสดงของผู้อื่นด้วย